

Antoniewicz, Włodzimierz

Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego im. Er. Majewskiego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : za okres od 1.VII. 1930 do 30.VI.1931 r.

Światowit 15, 192-196

1932 - 1933

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWY MUZEALNE

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MUZEUM ARCHEOLOGICZNEGO IM. ER. MAJEWSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO WARSZAWSKIEGO.

VII. ZA OKRES OD 1.VII.1930 DO 30.VI.1931 R.

Rok sprawozdawczy jest bez przesady rokiem przełomowym w życiu Muzeum im. Er. Majewskiego. Dzięki bowiem poparciu Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Warszawskiego prof. Dr. M. Michałowicza lokal muzealny w Pałacu Staszica został nareszcie wykończony. Stosunkowo duży wydatek na ułożenie posadzki w głównej sali muzealnej i w przyległym lokalu Zakładu Archeologii Przedhistorycznej Uniwersytetu Warszawskiego został pokryty przez Uniwersytet Warszawski, co umożliwiło normalną pracę naukową i pedagogiczną w Zakładzie Archeologii Przedhistorycznej U. W., oraz co pozwoliło na urządzenie zbiorów muzealnych, które od 10-u lat oczekują otwarcia i spełnienia swej misji naukowej i społecznej. Za tę doniosłą pomoc należy się J. M. Panu Rektorowi Michałowiczowi szczerza wdzięczność. Pomalowanie lokalu, kosztem około 1000 zł., zostało skredytowane. Na kosztą sprawienia brakujących mebli, oraz na wydatki, związane z odpowiednim opracowaniem zbiorów muzealnych dla celów wystawowych, otrzymało Muzeum im. Er. Majewskiego dar od p. gen. Wł. Maciszewskiego w kwocie 1000 zł., za co składamy na tem miejscu serdeczną podziękę. Jest tedy nadzieja, że w najbliższym roku sprawozdawczym uda nam się doprowadzić Muzeum Archeologiczne im. Er. Majewskiego do otwarcia.

Tymczasem wewnętrzne prace muzealne biegły w nadanym już poprzednio kierunku. Kontynuowano, przy dalszej czynnej i bezinteresownej współpracy dr. L. Czikalenki, rekonstruowanie ceramiki malowanej z Popudni. Naprawiano meble muzealne, sporządzano napisy, objaśniające zabytki.

Do biura muzealnego wpłynęło pism n-rów 137, wyszło 30 n-rów. Wzmaga się też z roku na rok zainteresowanie się zbiorami naszych wykopalisk ze strony archeologów. Oprócz kilku badaczy polskich pracowali w r. spr. w Muzeum uczeni zagraniczni, a mianowicie: prof. Dr. Fr. Balodis i dr. E. Šturms z Rygi, prof. M. Reygasse, dyrektor Muzeum Archeologicznego w Algierze, kustosz Muzeum Archeologicznego w Królewcu dr. K. Engel i kustosz Muzeum Narodowego w Helsinku, dr. J. Ailio.

Z powodu braku funduszków nie wydano rocznika „Światowit” t. XIV za r. 1930, mimo, że jest zupełnie przygotowany do druku. Nie zawadzi też dodać, że w tece redakcyjnej „Światowita” istnieje kompletny materiał naukowy do t. XV (1931), oraz do t. XVI „Światowita”, który, w razie uzyskania kredytów na wydawnictwo, można odrazu oddać do druku.

W roku sprawozdawczym rozpoczęto regularną wymianę wydawnictw za rocznik „Światowit”. W myśl życzenia ś. p. prof. Er. Majewskiego uzyskano w zamian za istniejące komplety 13-tomowe „Światowita” brakujące w bibliotece muzealnej niektóre zagraniczne publikacje archeologiczne. Pozatem zaproponowano stosunki wymienne 384 instytucjom, z których dotychczas nawiązało wymianę: 22 polskie, oraz 54 zagranicznych.

Zarówno w pracach około wymiany wydawnictw, jakoteż koło urządzania biblioteki, brała bezinteresownie czynny udział p. Jadwiga Antoniewiczowa. Nie ukończono jeszcze zakatalogowania biblioteki, skutkiem tego opóźnia się oddanie jej do użytku publicznego.

W zakresie budżetowym o tyle nastąpiło pogorszenie w stosunku do r. ub., że od 1 maja 1931 r. Muzeum nie otrzymuje normalnej dotacji, co znacznie utrudnia rozpoczęte prace około urządzenia Muzeum.

D o c h o d y :

Z kasy T. N. W.	2000.00 zł.
Dar gen. Wł. Maciszewskiego	1000.00 „
Z sprzedaży „Światowita”	99.75 „
Razem	3099.75 zł.

W y d a t k i :

Malowanie i oszklenie sal muzealnych	1314.92 zł.
Zakup narzędzi do pracowni	132.75 „
Potrzeby pracowni preparatorskiej	111.15 „
Zakup zabytków	100.00 „
„ mebli i pudełek	270.90 „
Naprawa mebli	586.55 „
Potrzeby biurowe i drobne	150.95 „
Portorja i wymiana wydawnictw	547.35 „
Razem	3214.57 zł.
Niedobór wyniósł	114.82 zł.

Dyrektor Muzeum brał udział w Kongresie Archeologów Bałtyckich w Rydze w sierpniu 1930 r. Po tym kongresie odbył podróż naukową po muzeach i stanowiskach archeologicznych Łotwy, Estonji i Finlandji. W ciągu roku odbył dyrektor 6-ciotygodniowe badania terenowe na Wileńszczyźnie, oraz 2-tygodniowe na Wołyniu. Za wysiłki na polu współpracy intelektualnej został dyrektor Muzeum odznaczony krzyżami komandorskimi: a) orderu św. Sawy (Jugosławia), oraz b) orderu Trzech Gwiazd (Łotwa); został nadto członkiem-korespondentem „Société Finlandaise d'Archéologie” w Helsinki.

Z prac Dyrektora Muzeum, drukowanych w r. spr., należy wymienić:

1) *Préhistoire de la Pologne*. „Bulletin d'inform. des sciences historiques de l'Europe Orientale” 1930.

2) Notatki Archeologiczne, I i II. „Wiadom. num. i arch.” Kraków 1930.

3) Wł. Demetrykiewicz a konserwatorstwo zabytków. „Ochrona zabytków sztuki”, 1930, t. I, cz. I.

4) Opieka nad zabytkami w krajach bałtyckich. „Ochrona zabytków sztuki” 1930, t. I, cz. II.

Trudno doprawdy wyszczególnić najważniejsze i najpilniejsze potrzeby Muzeum, tak ich wiele. Trzeba zaś liczyć się z realnymi możliwościami ich urzeczywistnienia w okresie obecnego srogiego kryzysu. Dlatego też do wymienionych dotąd, a niezrealizowanych jeszcze, potrzeb dodać się winno nową bardzo ważną prośbę o utrzymanie stałej dotacji dla Muzeum, choćby najskromniejszej, oraz uzyskanie funduszu na regularne co roku wydawanie „Światowita”.

Przedłożone Zarządowi T. N. W. dnia 5 listopada 1931 r.

VII. ZA OKRES OD 1. VII 1931 DO 30. VI. 1932.

W roku sprawozdawczym Muzeum stało pod znakiem porządkowania lokalu, malowania okien, drzwi i kaloryferów, oraz doprowadzania zbiorów naukowych do należytego ładu. Praca szła zarówno w kierunku dalszej konserwacji zabytków, jakoteż w kierunku układania w szafach i gablotach zabytków i robienia napisów objaśniających zbiory, w czym wydatnie pomagali studenci (tłki) Uniwersytetu, biorący udział w „ćwiczeniach muzealnych”, wraz z p. Janiną Rosen-Przeworską. Dzięki uprzejmemu odstąpieniu przez p. D-ra Karola Majewskiego trzech robotników do pracy w muzeum w ciągu 30 dni roboczych, można było ukończyć oczyszczanie podłóg i malowanie grzejników.

Do biura muzealnego wpłynęło pism N-rów 65, wyszło N-rów 25.

W muzeum pracowało w okresie sprawozdawczym kilku badaczy polskich i kilku zagranicznych. Z powodu braku funduszków nie wydano rocznika „Światowit” t. XIV za r. 1930, ani też t. XV za r. 1931, chociaż oba te tomy są już gotowe do druku. Nadto istnieje zupełnie kompletny materiał naukowy do t. XVI za r. 1932, tak, że w razie uzyskania funduszków na wydawnictwa, można będzie odrazu wydać wszystkie trzy tomy.

W roku sprawozdawczym prowadzono dalej wymianę wydawnictw za rocznik „Światowit”. Otrzymywano wydawnictwa z 15-tu instytucyj polskich i 147 instytucyj zagranicznych. Dzięki tej wymianie Biblioteka wzrosła o 93 wydawnictwa, 84 broszur i 49 książek. Nadto biblioteka otrzymała od prof. E. Bulandy cenny dar w postaci dzieła prof. K. Hadaczka: „La colonie industrielle de Koszyłowce”.

Ponieważ dotychczas nie ukończono jeszcze w zupełności skatalogowania biblioteki, której urządzeniem zajmuje się nadal p. Jadwiga Antoniewiczowa, — nie można było jeszcze otworzyć biblioteki dla publiczności; korzystali z niej jednak uczeni i studenci Uniwersytetu Warszawskiego.

Wpływy w okresie sprawozdawczym były nad wyraz skromne, gdyż Muzeum nie otrzymywało normalnej dotacji z kasy T. N. W.

D o c h o d y :

Z kasy T. N. W.	556.05 zł.
Ze sprzedaży „Światowita”	25.00 „
Ofiary	46.00 „
Razem	627.05 zł.

W y d a t k i :

Niedobór z roku sprawozdawczego 1930/31	114.82 zł.
Sporządzanie i naprawa mebli, oszklenie szaf	255.50 „
Urządzanie zbiorów	307.06 „
Malowanie grzejników, drzwi, okien	272.20 „
Sprowadzenie odlewu posągu „Światowita”	95.10 „
Potrzeby pracowni preparatorskiej	46.40 „
Wydatki przy sporządzaniu tablic	35.50 „
Portorja i drobne	18.35 „
Wkładka do „Związku Muzeów”	10.00 „
Razem	1154.93 zł.
Niedobór wyniósł	527.88 zł.

Dyrektor Muzeum brał udział w Międzynarodowym Kongresie Nauk Przed- i Protohistorycznych w Londynie, w charakterze delegata Rządu, Uniwersytetu Warszawskiego i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, — i wygłosił tam referat pod tytułem: „Les premiers vestiges de l’homme en Pologne du Nord- Est et en Lithuanie”. — Na zaproszenie Uniwersytetu S. Batorego dyrektor wykładał przez trimesztr wiosenny w Wilnie, kierował tam pracami w Muzeum Archeologicznym Uniwersytetu S. Batorego, — i prowadził badania terenowe. Dyrektor Muzeum otrzymał Krzyż Legjonowy; został członkiem korespondentem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego i Polskiej Akademji Umiejętności.

Z prac Dyrektora Muzeum, drukowanych w okresie sprawozdawczym wymienić należy:

- 1) Der Fund von Boroczyce. „Numizmatikai Közlöny” Budapeszt 1929/30, t. XXVIII — XXIX, str. 26 — 28, tabl. I.
- 2) Ochrona zabytków archeologicznych. „Wiadomości Ludoznawcze”, 1932, nr. 2.
- 3) Kongres Archeologów Bałtyckich w Rydze. „Biuletyn Instytutu Badawczego Europy Wschodniej”. Wilno.
- 4) Związek Muzeów w Polsce. „Ziemia”, 1932, nr. 4 — 5.
- 5) Polskie Muzeum Morskie. „Ziemia”, 1932, nr. 6.
- 6) Muzea regionalne w Związku Muzeów w Polsce. „Ziemia”, 1932, nr. 7.

Co do potrzeb Muzeum, to pozostają one nadal bez zmian.

Przedłożono Zarządowi T. N. W. dnia 23.XI. 1932 r.

Włodzimierz Antoniewicz
Dyrektor Muzeum.

REGULAMIN

MUZEUM ARCHEOLOGICZNEGO IM. ER. MAJEWSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO WARSZAWSKIEGO.

1) Muzeum jest otwarte dla publiczności w dniach: środy, piątki i niedziele od godz. 10-ej do godz. 14-ej. W pierwszy Dzień Bożego Narodzenia, na Nowy Rok, w pierwszy dzień Święta Wielkanocy i Zielonych Świątek Muzeum jest zamknięte.

2) Muzeum jest instytucją naukową i oświatową. Z uwagi na ten charakter należy zachować w Muzeum spokój i powagę.

3) Uprasza się o niedotykanie przedmiotów, nie opieranie się o gabloty, szafy i ściany. Za uszkodzenie przedmiotów muzealnych pobiera się odszkodowanie pieniężne w wysokości ustalonej przez Dyрекcję.

4) Zwiedzający Muzeum winni stosować się do zarządzeń funkcyjnarjuszów Muzeum.

5) Uprasza się o niepalenie, nieplucie i nieśmiecenie w Muzeum.

6) Wykonywanie rysunków i zdjęć fotograficznych oraz opracowywanie zabytków w Muzeum wymaga pisemnego pozwolenia Dyрекcji. Klisze fotograficzne i kopje rysunków przechodzą na własność Muzeum. W publikacjach okazów muzealnych należy podawać Muzeum, jako źródło materiałów naukowych.

7) Każdy zwiedzający Muzeum winien wpisać swe nazwisko, zawód i adres w księdze frekwencji, wyłożonej u wejścia do Muzeum.

8) Wszelkie zażalenia, prośby i uwagi o urzędzeniu zbiorów muzealnych należy wnosić do specjalnej księgi, przechowywanej w kasie, do wiadomości Dyрекcji Muzeum.

Zatwierdzone przez Zarząd T. N. W. dnia 23 stycznia 1933 r.